

Куян Михайло Володимирович,

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА
(в порядку ст. 151-1 Конституції України)

Предметом даної конституційної скарги є невідповідність:

1. Пункту 9 “Прикінцевих положень” Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік” в частині встановлення, застосування положення частини другої статті 33, статті 81 Закону України “Про прокуратуру”, згідно якого встановлено, що норми і положення частини другої статті 33, статті 81 Закону України “Про прокуратуру” застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів та бюджетів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

2. Частини другої статті 8 Закону України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. № 108/95-ВР, де зазначено, що умови та розміри оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України.

3. Постанови Кабінету Міністрів України № 505 “Про упорядкування структури і умов оплати праці працівників органів прокуратури” з додатками до неї, якою передбачено розмір посадових окладів працівників прокуратури України від 31.05.2012.

Зазначені нормативно-правові акти лягли в основу остаточного судового рішення у моїй справі.

Обставини справи.

Постановою Окружного адміністративного суду м. _____ від 21.06.2016 р. за моїм позовом щодо визнання протиправними дій прокуратури області щодо не нарахування та не виплати мені заробітної плати за період з 02.07.2015 р. по 09.10.2015 р. включно, відповідно до ст. 81 Закону України “Про прокуратуру” та стягнення матеріальної і моральної шкоди мені відмовлено у задоволенні позовних вимог у повному обсязі.

Ухвалою _____ апеляційного адміністративного суду від 22.09.2016 р. вказане рішення залишено без змін.

Ухвалою Вищого Адміністративного суду України від 11.10.2016 р. відмовлено у відкритті касаційного провадження у зв'язку з необґрунтованістю касаційної скарги.

Отже, мною використано всі національні засоби юридичного захисту. Обґрунтування.

Вважаю, що застосовані в остаточному судовому рішенні в моїй справі Закон України "Про Державний бюджет України на 2015 рік" та Постанова Кабінету Міністрів України № 505 "Про упорядкування структури і умов оплати праці працівників органів прокуратури" з додатками до неї суперечать Конституції України.

Зокрема, згідно ст. 8 Конституції України, Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії.

Відповідно до ст. 43 Конституції України кожен має право на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

26.10.2014 р. набрав чинності Закон України "Про прокуратуру" № 1697-УІІ, який регулює правові, організаційні, економічні та соціальні умови діяльності працівників прокуратури.

Згідно п. 33 Закону України "Про внесення змін до Закону України Про прокуратуру щодо удосконалення та особливостей застосування окремих положень" №578-УІІІ від 02.07.2015 р., розділ ХІІІ "Перехідні положення" доповнено пунктом 1-1, де зазначено, що до утворення регіональних прокуратур їх повноваження здійснюють обласні прокуратури. На зазначений період за прокурорами та керівниками цих прокуратур зберігається відповідний правовий статус, який вони мали до набрання чинності цим Законом, при реалізації функцій прокуратури.

Відповідно до ч. 1 ст. 81 Закону України "Про прокуратуру" заробітна плата прокурора регулюється цим Законом та не може визначатися іншими нормативно-правовими актами.

Вказана позиція закріплена і в рішеннях Європейського суду з прав людини від 24.04.2014 р. у справі "Будченко проти України" (заява №38667/06), де вказано, що відсутність механізму реалізації законодавчого положення становить втручання у право заявника за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції (п. 39 рішення).

Варто також зазначити, що відсутність чи скорочення бюджетних асигнувань не може бути підставою для зменшення посадових окладів, надбавок до них та фінансування інших, передбачених цим Законом, гарантій, пільг і компенсацій.

Так, Європейський Суд з прав людини у справі "Кечко проти України" констатував, що не приймає аргументів Уряду щодо бюджетних асигнувань, оскільки органи державної влади не можуть посилатись на відсутність коштів як на причину невиконання своїх зобов'язань.

Крім того, законодавство, яке визначає фінансові зобов'язання держави, має первинний характер, а бюджетне законодавство - похідний від нього характер.

Такий висновок узгоджується з позицією Конституційного Суду України, який у справі №1-37/2008 вказав наступне:

"Закон про Державний бюджет України як правовий акт, що має особливий предмет регулювання (визначення доходів та видатків на загальносуспільні потреби), створює належні умови для реалізації законів

України, інших нормативно-правових актів, ухвалених до його прийняття, які передбачають фінансові зобов'язання держави перед громадянами і територіальними громадами. Саме у виконанні цих зобов'язань утверджується сутність держави як соціальної і правової.

Відповідно до статей 1, 3 Конституції України та принципів бюджетної системи (стаття 7 Бюджетного Кодексу) держава не може довільно відмовлятися від взятих на себе фінансових зобов'язань, передбачених законами, іншими нормативно-правовими актами, а повинна діяти ефективно і відповідально в межах чинного бюджетного законодавства.

Водночас, національні суди відмовляючи у задоволенні моїх позовних вимог зазначили, що заробітна плата прокурорів регулюється Законом України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. № 1697-VII та не може визначатися іншими нормативно-правовими актами (частина 1 статті 81 Закону № 1697-VII) (далі - Закон № 1697-VII).

Відповідно до частини 2 статті 81 Закону № 1697-VII заробітна плата прокурора складається з посадового окладу, премій та надбавок за: 1) вислугу років; 2) виконання обов'язків на адміністративній посаді та інших виплат, передбачених законодавством. Преміювання прокурорів здійснюється в межах фонду преміювання, утвореного в розмірі не менш як 10 відсотків посадових окладів та економії фонду оплати праці.

Посадовий оклад прокурора місцевої прокуратури встановлюється у розмірі 12 мінімальних заробітних плат, визначених Законом, що запроваджується поетапно: з 1 липня 2015 року - 10 мінімальних заробітних плат; з 1 січня 2016 року - 11 мінімальних заробітних плат; з 1 січня 2017 року - 12 мінімальних заробітних плат (частина 3 статті 81 Закону № 1697-VII).

Частиною другою статті 8 Закону України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р., № 108/95-ВР (у редакції, чинній на час виникнення спірних відносин) передбачено, що умови та розміри оплати праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Оплата праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, здійснюється на підставі законодавчих та інших нормативних актів України, генеральної, галузевих, регіональних угод, колективних договорів у межах бюджетних асигнувань та інших позабюджетних доходів. Обсяги витрат на оплату праці працівників установ та організацій, що фінансуються з бюджету, затверджуються одночасно з бюджетом (стаття 13 Закону № 108/95-ВР).

У свою чергу, частиною 9 статті 81 Закону № 1697-VII передбачено, що фінансування оплати праці прокурорів здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

Згідно з нормами частин 1, 2 статті 23 Бюджетного кодексу України будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України. Бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) у порядку, визначеному цим Кодексом.

Частиною 1 статті 22 Бюджетного кодексу України передбачено, що для

здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

Відповідно до частини першої статті 51 Бюджетного кодексу України керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників, військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату (грошове забезпечення), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати (грошового забезпечення), затвердженого для бюджетних установ у кошторисах.

Згідно статті 89 Закону № 1697-VII функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності прокуратури здійснюються Генеральною прокуратурою України.

Фінансування прокуратури здійснюється згідно з кошторисами і щомісячними розписами видатків, затвердженими Генеральним прокурором України, у межах річної суми видатків, передбачених Державним бюджетом України на поточний бюджетний період (стаття 90 Закону № 1697-VII).

Відповідно до пункту 9 Прикінцевих положень Закону України від 28.12.2014 р., № 80-VIII «Про Державний бюджет України на 2015 рік», норми і положення частини 2 статті 33, статті 81 Закону № 1697-VII застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів. Вказана норма, на момент розгляду справи у суді, є чинною.

У свою чергу, постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2012 р., № 505 «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури» (із внесеними до неї змінами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 р., № 763) затверджено схему посадових окладів працівників органів прокуратури.

Так, додатком № 5 до вищевказаної постанови визначено розміри посадового окладу прокурора міжрайонної прокуратури.

Відповідно до розрахункових листів про нараховану позивачу заробітну плату, відповідачем в спірний період заробітна плата позивачу нараховувалась виходячи з розміру посадового окладу визначеного постановою Кабінету Міністрів України «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури» від 31.05.2012 року, № 505 .

Оскільки Кабінетом Міністрів України не було внесено змін до постанови № 505 щодо умов оплати праці, зокрема розмірів окладів працівників органів прокуратури, а Законом України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» видатки на реалізацію положень статті 81 Закону «№ 1697-VII не були передбачені, то прокуратура області не мала правових підстав для нарахування та виплати позивачу заробітної плати поза межами видатків державного бюджету на оплату праці таких працівників у розмірах інших, ніж встановлено Кабінетом Міністрів України.

Наразі, прокуратура області не наділена правом самостійно, без правового врегулювання та фінансової можливості (збільшення видатків з Державного бюджету України), здійснювати перерахунок посадового окладу позивача та виплату заробітної плати у іншому розмірі, ніж передбачено Постановою Кабінету Міністрів України «Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів прокуратури» від 31.05.2012 року, № 505.

На підставі викладеного вважаю, що оскаржувані норми законів та нормативно-правового акту не відповідають вимогам ст. 8 Конституції України, де зазначено, що Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії. Крім того, оскаржувані норми суперечать вимогам частини 4 ст. 43 Конституції України, згідно з якою кожен має право на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом. Більше того, оскаржувані норми суперечать вимогам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, оскільки становить втручання у моє право передбачене 1 Першого протоколу до Конвенції.

На підставі викладеного, керуючись ст.8, 43, 55, 151-1 Конституції України, -

ПРОШУ:

1. Прийняти конституційну скаргу до розгляду та відкрити провадження.
2. Розгляд скарги проводити за моєю участю.
3. Визнати не конституційною (ним) (такою, що суперечить Конституції України) пункт 9 “Прикінцевих положень” Закону України “Про Державний бюджет України на 2015 рік”.
4. Визнати не конституційною (такою, що суперечать Конституції України) частину другу статті 8 Закону України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р., № 108/95-ВР.
5. Визнати не конституційною (такою, що суперечить Конституції України) постанову Кабінету Міністрів України “Про упорядкування структури і умов оплати праці працівників органів прокуратури” № 505 від 31.05.2012 з додатками до неї, якою передбачено розмір посадових окладів працівників прокуратури України.

Додатки:

- копія постанови Окружного адміністративного суду від 21.06.2016 у справі № 826/5083/16;
- копія ухвали апеляційного адміністративного суду від 22.09.2016 у справі № 826/5083/16;
- копія ухвали Вищого Адміністративного суду України від 11.10.2016;
- копія паспорту громадянина України.

“31” жовтня 2016 року

М.В. Куян